

Hallintovaliokunta

Torstai 17.11.2022 klo 12.15—14.00

Läsnä

puheenjohtaja Mari Rantanen ps (pj:nä 5—18)
varapuheenjohtaja Mari-Leena Talvitie kok (pj:nä 1—4)
jäsen Tiina Elo vihr
jäsen Eveliina Heinäluoma sd (6, 7, 8, 9, 10) (5, 11 osittain)
jäsen Hanna Holopainen vihr
jäsen Hanna Huttunen kesk (1, 2, 3, 4, 5) (6 osittain)
jäsen Mika Kari sd (5, 6 osittain)
jäsen Mikko Kärnä kesk (1, 2, 3, 4, 5) (6 osittain)
jäsen Mats Löfström r (11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18) (10 osittain)
jäsen Juha Pylväs kesk (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13) (14 osittain)
jäsen Piritta Rantanen sd (6, 7, 8, 9, 10) (5, 11 osittain)
jäsen Matti Semi vas
jäsen Kari Tolvanen kok (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15) (16 osittain)
jäsen Heikki Vestman kok (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13) (14 osittain)
jäsen Heidi Viljanen sd
varajäsen Veijo Niemi ps (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18) (12 osittain)
varajäsen Ben Zyskowicz kok (7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18) (6 osittain)

Sihteerit

valiokuntaneuvos Minna-Liisa Rinne
valiokuntaneuvos Henri Helo
istuntoasiainneuvos Sanna Helopuro

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 12 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Valiokuntapaikkojen järjestely

Merkittiin, että ed. Riikka Purralle on 16.11.2022 täysistunnossa myönnetty vapautus
hallintovaliokunnan jäsenyydestä.

4. Valiokunnan puheenjohtajan vaali

Eduskunnan työjärjestyksen 17 b §:n 2 momentin perusteella valiokunta päätti yksimielisesti varapuheenjohtajan ehdotuksesta, että puheenjohtajan vaali toimitetaan kädennostoaanestyksellä. Valiokunnan puheenjohtajaksi valittiin ed. Niemen ehdotuksesta yksimielisesti ed. Mari Rantanen valiokunnan jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

5. Puheenjohtajan tehtävän vastaanotto

Puheenjohtaja Rantanen ryhtyi johtamaan kokousta kiitettään osakseen tulleesta luottamuksesta.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi arpajaislain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 255/2022 vp

Asia on saapunut hallintovaliokuntaan mietinnön antamista varten. Asia on lisäksi lähetetty sivistysvaliokuntaan lausunnon antamista varten.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kuntalain 90 §:n ja hyvinvointialueesta annetun lain 95 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 256/2022 vp

Asia on saapunut hallintovaliokuntaan mietinnön antamista varten.

8. Valtioneuvoston selonteko eduskunnalle Senaatti-konsernista ja valtion toimitilahallinnosta

Valtioneuvoston selonteko VNS 9/2022 vp

Asia on saapunut hallintovaliokuntaan mietinnön antamista varten. Asia on lisäksi lähetetty tarkastusvaliokuntaan, puolustusvaliokuntaan ja talousvaliokuntaan lausunnon antamista varten.

9. Valtioneuvoston selonteko Suomen digitaalinen kompassi

Valtioneuvoston selonteko VNS 10/2022 vp

Asia on saapunut hallintovaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava liikenne- ja viestintävaliokunnalle.

10. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2011/98 kolmansien maiden kansalaisille jäsenvaltion alueella oleskelua ja työskentelyä varten myönnettävää yhdistelmä lupaa koskevasta yhden hakemuksen menettelystä sekä jäsenvaltiossa laillisesti oleskelevien kolmansista maista tulleiden työntekijöiden yhtäläisistä oikeuksista muuttamiseksi

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 59/2022 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2011/98 kolmansien maiden kansalaisille jäsenvaltion alueella oleskelua ja työskentelyä varten myönnettävää yhdistelmä lupaa koskevasta yhden hakemuk-

Pöytäkirja HaVP 109/2022 vp

sen menettelystä sekä jäsenvaltiossa laillisesti oleskelevien kolmansista maista tulleiden työntekijöiden yhtäläisistä oikeuksista muuttamiseksi / A10

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä ed. Niemi ehdotti pj. Rantasen kannattamana, että kappaleen 7 loppuun lisätään virke: ”Valiokunta pitää joka tapauksessa välttämättömänä, että oleskeluluvan haltijan vaihtaessa työnantajaa Suomessa sovellettaisiin aina saatavuusharkintaa.” Ehdotuksesta äänestettiin lausuntoluonnosta vastaan. Äänin 8-6 lausuntoluonnos hyväksyttiin.

Kappaleessa 8 käsittelyn pohjaksi otettiin lausuntoluonnoksen kappale 8 lisättynä seuraavalla sihteerin täydennysehdotuksella: ”Valiokunta kiinnittää huomiota ehdotukseen liittyviin mahdollisiin riskeihin järjestelmän hyväksikäytöstä. Oleskeluluvan Suomesta saaneen ulkomaalaisen työsuhde voi päättyä eri syistä nopeastikin, minkä jälkeen hän saisi oikeuden Suomessa maksettaviin sosiaaliturvaetuuksiin”.

Ed. Niemi ehdotti pj. Rantasen kannattamana, että sihteerin täydennysehdotuksen sijaan kappaleen 8 loppuun lisätään kaksi virkettä seuraavasti: ”Valiokunta kiinnittää huomiota ehdotukseen liittyviin riskeihin järjestelmän hyväksikäytöstä. Oleskeluluvan Suomesta saanut ulkomaalainen henkilö voisi irtisanoutua työstään nopeasti, minkä jälkeen hän saisi oikeuden Suomessa maksettaviin sosiaaliturvaetuuksiin.” Ehdotuksesta äänestettiin pohjaa vastaan. Äänin 11-2 pohja hyväksyttiin yhden jäsenen pidättäytyessä äänestämästä.

Kappaleen 10 loppuun lisättiin virke: ”Valiokunta kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että tilastojen perusteella maahanmuuttajat saavat Suomessa keskimäärin enemmän Kelan maksamia sosiaaliturvaetuuksia kuin kantaväestö (Maahanmuuttajien Kelan etuuksien käyttö vuonna 2018, Kelan tutkimus v. 2020).

Lausuntoon lisättiin kappaleen 10 jälkeen uusi kappale seuraavasti: ”Hallintovaliokunta katsoo, että Suomessa on tarve kiristää rangaistuksia ulkomaista työvoimaa hyväksikäyttävälle työnantajalle. Rangaistuksen pitäisi olla tuntuva, jotta ulkomaisen työvoiman hyväksikäytöstä tulisi kannattamatonta. Hallintovaliokunta huomauttaa, että ulkomaisen työvoiman hyväksikäyttö on inhimillisen kärsimyksen lisäksi ongelma myös siksi, että se asettaa lainmukaisesti toimivat yrittäjät epäoikeudenmukaiseen asemaan suhteessa laittomasti toimiviin yrittäjiin”.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Pj. Rantanen ja ed. Niemi varasivat tilaisuuden eriävän mielipiteen jättämiseen. Päätettiin, että eriävä mielipide on jätettävä sihteerille torstaina 17.11.2022 klo 14.00 mennessä.

Pöytäkirja HaVP 109/2022 vp

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: pj. Rantanen ja ed. Niemi, liite B10.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

11. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi poliisin hallinnosta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 118/2022 vp

Valiokunnan lausunto PeVL 45/2022 vp

Valiokunnan mietintöluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi poliisin hallinnosta annetun lain muuttamisesta / A11

Sihteeri esitteli mietintöluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen muutettuna.

Kappaleen 4 toiseen virkkeeseen lisättiin sanat "tai hänen läheisiinsä".

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

12. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtion henkilöstölle etätyöstä johtuvissa olosuhteissa sattuneiden tapaturmien korvaamisesta

Hallituksen esitys HE 122/2022 vp

Valiokunnan mietintöluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtion henkilöstölle etätyöstä johtuvissa olosuhteissa sattuneiden tapaturmien korvaamisesta / A12

Sihteeri esitteli mietintöluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

13. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi verkossa tapahtuvaan terroristisen sisällön levittämiseen puuttumisesta ja sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 241/2022 vp

Valiokunnan lausunto LiVL 36/2022 vp

Liikenne- ja viestintävaliokunnan lausunto LiVL 36/2022 vp on saapunut valiokuntaan.

14. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain väliaikaisesta muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 252/2022 vp

Pöytäkirja HaVP 109/2022 vp

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

Merkittiin, että kokous ei enää ollut päätösvaltainen.

15. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tilastokeskuksesta annetun lain ja tilastolain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 72/2022 vp

Valiokunnan lausunto PeVL 52/2022 vp

Valiokunta kävi epävirallista keskustelua asiasta.

16. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 103/2022 vp

Toimenpidealoite TPA 61/2021 vp

Valiokunnan lausunto PeVL 44/2022 vp

Valiokunnan mietintöluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta / A16

Merkittiin valiokunnalle jaetuksi: mietintöluonnos.

17. Muut asiat

Keskusteltiin asioiden HE 210/2022 vp, HE 241/2022 vp ja HE 243/2022 vp asiantuntija-suunnitelmista.

18. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on etäkokous perjantaina 18.11.2022 klo 11.15.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Minna-Liisa Rinne